

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.340/2018/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **felperes neve, felperes székhelye** szám alatti székhelyű felperes által – a Dr. Papp Erika ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes lakcíme** szám alatti állandó lakos alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránti perében a Szegedi Törvényszék 2018. január 22. napján kelt 7.P.21.490/2017/8. sorszámu ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Az alperes köteles megfizetni az államnak az adóhatóság felhívása szerint 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

Az alperes 2013. június 14. napjától a **A... Kft.** (továbbiakban: adós) tagja és ügyvezetője volt.

Az adós 2015. december 31-i mérleg fordulónapjára készített mérlegbeszámolója szerint 27.970.000,- Ft értékű tárgyi eszközzel rendelkezett, követeléseinek összege 2.454.000,- Ft volt, pénzeszközei 3.359.000,- Ft-ot tettek ki, rövid lejáratú kötelezettségeinek összege 30.521.000,- Ft, mérleg szerinti és adózott eredménye egyaránt – 2.114.000,- Ft volt.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2015. december 31. napján bekövetkezett.

Az adósnak egy tárgyi eszköze volt, egy pótkocsi állt a tulajdonában, mely külföldön kiégett. Egy nyerges vontatót pedig lízingelt.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően az alperes jelentős összegű kifizetéseket eszközölt, melyek jogszerűsége, indokoltsága iratanyag hiányában nem állapítható meg.

Az alperes a társaság korábbi tagjával, **tanú 1. neve** – aki egyben ügyvezető is volt – a tulajdonát képező ingatlanra székhelyhasználati és irattározási szerződést kötött az adós nevében. Az adós volt tagja és ügyvezetője 2015. május 13. napján az ingatlan tulajdonjogát átruházta és az adós iratanyagát kidobta.

Az adós ellen 2016. március 3. napján kezdeményeztek felszámolási eljárást, melynek kezdő időpontja 2016. június 15. Az adós tevékenységzáró mérlege elkészült, az alperes az adós további

iratanyagát nem adta át a felszámolónak. A felperes bejelentett hitelezői igényéből a felszámoló a Cstv. 49/D. §-ba 13.402.858,- Ft-ot, a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontjába 108.000,- Ft-ot, a Cstv. 57. § (1) bekezdés e) pontjába 3.494.000,- Ft-ot, a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontjába 168.969,- Ft-ot sorolt be és vett nyilvántartásba. Az adós felszámolási eljárásába bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények összesen 18.119.858,- Ft. A felszámolási ügyben eljáró Szegedi Törvényszék 8.Fpk.06-16-000054/19. sorszámu végzésével az adóssal szembeni felszámolási eljárást egyszerűsített módon befejezetté nyilvánította, az adóssal megszüntette és elrendelte a cégjegyzékből való törlését. A végzés 2017. szeptember 15. napján emelkedett jogerőre. Az adós felszámolási eljárása során meg nem térült összes hitelezői követelés összege 18.119.858,- Ft.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes, mint az adós volt ügyvezetője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően (2015. december 31.) ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el és ezáltal a hitelezői követelések kielégítése teljes mértékben megghiúsult. Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes nem tett eleget a felszámoló, illetve a bíróság részére sem iratanyagátadási kötelezettségének, ezért beállt a törvényi vélelem, mely szerint a hitelezői érdekek sérelmét fennállónak kell tekinteni. Utalt arra, kizárólag főkönyvi kivonatokat állnak rendelkezésre, az alapbizonylatok nem ismertek, ezért az alperes által eszközölt kifizetések jogszerűsége nem ítélt meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, melyet azzal indokolt, hogy ügyvezetése alatt a hitelezői érdekeket figyelembe vette, azokat nem sértette meg. Az adósnak tárgyi eszköze nem volt, illetve az kiégett és gazdaságosan nem volt javítható. Miután a lízingdíjat nem tudta fizetni, a lízingtárgyat visszaszolgáltatta a lízingbeadónak. Az iratanyagot szívességi alapon átadott ingatlanban tárolta, melynek elvesztése miatt felelőssége nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes mint az adós ügyvezetője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét (2015. december 31.) követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezáltal a hitelezői követelések kielégítése teljes mértékben megghiúsult (18.119.858,- Ft).

Döntésének indoklásában utalt a 2017. július 1. napján hatályba lépett, a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) szabályait módosító 2017. évi XLIX. törvényre, ezzel kapcsolatban arra, hogy az a jelen ügyben alkalmazandó Cstv. 33/A. §-ára vonatkozó rendelkezéseket is módosította, azokat jelen ügyben is – figyelemmel a hatályba léptető rendelkezésre – alkalmazni kell. Utalt a Cstv. 33/A. § (4) és (5) bekezdésében írt szabályokra, arra, hogy ezekre figyelemmel a hitelezőnek – jelen esetben a felperesnek – elegendő a vezetőt terhelő mulasztást bizonyítania, mely alól a vezető kimentheti magát, de a bizonyítási teher megfordul. Utóbbihoz a vezetőnek azt kell bizonyítania, hogy vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, vezetési feladatai során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

A törvényi szabályokra figyelemmel megállapította, hogy az alperes felelősség alóli kimentéséhez nem volt elegendő annak bizonyítása, hogy harmadik személy magatartása miatt nem tudott eleget tenni iratátadási kötelezettségének, mert ebben a körben az átlagot meghaladó fokozott felelősség terheli, neki kellett gondoskodnia arról, hogy az adós iratanyaga biztonságos, megfelelő helyen kerüljön elhelyezésre. Iratanyag hiányában nem tudta bizonyítani, hogy vezetői tisztsége időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, ezért nem tudott további bizonyítást sem felajánlani arra, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállt, akkor vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Ehhez arra lett volna szükség, hogy a felperes által hivatkozott főkönyvi kartonokhoz tartozó okirati bizonyítási eszközök benyújtásra

kerüljenek, amelyből megállapítható lett volna a kifizetések jogcíme, szükségszerűsége és jogszerűsége. Mindezek alapján lehetett volna eldönteni, hogy a hitelezői érdekek figyelembevételével járt-e el az alperes.

Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében az alperes elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Előadta, hogy vezetői tisztségviselői megbízatása alatt a hitelezők érdekének elsődlegessége alapján járt el. Az elsőfokú eljárásban meghallgatott **tanú 1. neve** tanú elmondta, az iratok az ő tulajdonát képező ingatlanban voltak tárolva, melyet értékesített és annak során azokat már nem tartotta fontosnak, ezért kidobta. A tanúvallomásból megállapítható az is, hogy az eladásról, illetve arról a tényről, hogy emiatt az iratokat el kellett volna vinnie, nem szerzett előzőleg tudomást, ezért objektív módon még lehetősége sem volt arra, hogy az iratokat a székhelyről elvigye. Mindezek alapján az iratok megőrzési kötelezettségének rajta kívülálló ok miatt nem tudott eleget tenni, ezért az terhére nem róható. A tanúvallomásból az is megállapítható, hogy az adósnak nem volt olyan vagyona, melyre a felperes keresetében a mérleg és főkönyvi kivonat adatai alapján hivatkozott. **tanú 2.** könyvelő tanúvallomásában egyértelműen nyilatkozott arra is, hogy a tehergépjármű lízingdíját az adós nem tudta fizetni, ezért azt visszaadta és ez a változás könyvelésre is került. Mindezek alapján megállapítható, hogy a hitelezők érdekeit figyelembe vette, azok alapján járt el, vagyonsökkenés nem volt, az a könyvelési adatok félreértelmezéséből adódhatott. Hivatkozott arra is, hogy a kimentés körében bizonyítási indítványokat is előterjesztett, azoknak az elsőfokú bíróság nem adott helyt, azok elutasítását ítéletében nem indokolta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az alperes vezetői felelősségét illetően a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerinti vélelem fennáll, amely alól kimentéssel csak akkor élhetett volna, ha az adós teljes iratanyaga rendelkezésre áll. Az alperes által hivatkozottak az iratátadási kötelezettség körében vis maiornak nem minősülnek, az alkalmatlan az iratmegőrzési felelősség alóli kimentésre. Utalt arra, hogy az iratörzés helyeként szolgáló ingatlan 2015. május 13-án került értékesítésre, a birtokbaadásra 2015. augusztus 27. napján került sor. A felszámolási eljárásban lefolytatott adóellenőrzés során **tanú 2.** az adós könyvelője akként nyilatkozott, hogy 2016. május 12-én az iratok egy részét **tanú 1. neve**, másik részét 2016. június 20-án alperesnek adta át, ezért ezen iratokkal az alperesnek rendelkeznie kellett.

A fellebbezés **nem alapos.**

A felperes keresetében az alperes vezetői felelősségének megállapítását kérte arra hivatkozással, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően (2015. december 31.) ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a hitelezői követelések kielégítése teljes mértékben (18.119.858,- Ft) megghiúsult.

Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgárjogi felelősség jogkövetkezményei általában a jogi személlyel szemben alkalmazhatók.

Más a helyzet akkor, ha a külön jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a tagra, vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a tag, vezető tisztségviselő a deliktuális kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben keletkező vagyoni hátrányért. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában

elvárható gondossággal a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére – ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált- előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A Gt. hivatkozott 30. § (3) bekezdése továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőre irányuló korábbi felelősségi szabályokat és a korlátolt felelősség speciális áttörésével a jogszerűtlen gazdálkodásért való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy az irányítása alatt álló céget a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése esetén úgy működtesse tovább, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben az ügyvezetőnek – ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást – minden intézkedésével arra kell törekednie, hogy a hitelező követelésükhöz hozzájussanak.

A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése esetén az ügyvezető marasztalásának lehetőségét a 2006. július 1. napján hatályba lépett 2006. évi VI. törvény iktatta be a Cstv. - mint külön törvény - rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés két lépésben történhet, először megállapítási kereset (Cstv. 33/A. §), majd annak eredményessége után külön marasztalási kereset előterjesztésével. A 2006. évi VI. törvényhez fűzött miniszteri indokolás hangsúlyozta a vezető (polgárjogi) kártérítési felelősség speciális jellegét. Ez egyrészt ez igényérvényesítésnek a törvényben szabályozott általánostól eltérő módjában nyilvánul meg és abban, hogy megállapítási perben kell tisztázni a felelősség megállapításához szükséges tényállást, mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében. A vezető tisztségviselő felelőségének megállapítása alapján a végleges marasztalásra csak akkor kerülhet sor, ha fedezet hiányában az adós vagyonából valóban nem történik meg a hitelezői igények kielégítése. A vezető tisztségviselőkkel szemben tehát csak a felszámolási eljárás befejezése után lehet marasztalási igényt érvényesíteni (1/2003. PJE III/b.).

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 3:118. §-ának hatályba lépésekor - eltérően a már nem hatályos Gt. korábbi rendelkezéseitől - nem tartalmazott utalást a külön jogszabály alkalmazására. Maga mondta ki a vezető tisztségviselő felelőségét, és meghatározta annak feltételeit, viszont nem tért ki az igényérvényesítés eljárási rendjére. Valójában azonban az új Ptk. hatályba lépésével sem kétféle felelősségi szabály alapján alkalmazható jogról, és nem kétféle igényérvényesítésről van szó, hanem egy alanyi jogról és annak meghatározott eljárási rend szerinti érvényesítéséről. A Cstv. 2017. évi XLIX. törvénnyel történt 2017. július 1. napjától hatályos 33/A. § (14) bekezdése ezt már egyértelműen tartalmazza. Ezért a Ptk. 3:118. §-ában megjelölt felelősségi szabályt - a Ptk. elsőbbségét hangsúlyozva – továbbra is együttesen kell tehát alkalmazni a Cstv. 33/A. §-ában szereplő felelősségi szabályokkal.

Fentiekből következően a perben a 2016. március 03. napján kezdeményezett, és ezt követően 2016. április 18. napján elrendelt felszámolási eljárásra tekintettel a felperes keresete folytán az alperes vezetői felelőségét az új Ptk. 3:118. §-a és a Cstv. 33/A. §-ának rendelkezései alapján kell vizsgálni.

A Cstv. 33/A. §-át azonban a jogalkotó több – eddig öt – alkalommal módosította. Főszabályként az egyes módosítások hatálybalépését illetően az adóssal szembeni felszámolási eljárás kezdeményezésének időpontjában hatályos törvényszöveget kellett alkalmazni. A Cstv. 33/A. §-át módosító és 2017. július 1. napján hatályba lépett 2017. évi XLIX. törvény 37. §-ával módosított Cstv. 83/R. § (4) bekezdése alapján a módosított rendelkezéseket a hatályba lépés után indított

keresetekre kell először alkalmazni, ezért a módosító törvény 17. §-ával módosított Cstv. 33/A. §-ára vonatkozó rendelkezéseket is. Mindebből következően jelen eljárásban a Cstv. 33/A. §-ának 2017. július 1. napján hatályba lépett törvény szövege volt irányadó és alkalmazandó.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látták el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat. E bekezdés alkalmazásában a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó tevékenységnek minősül az is, ha a vezető elmulasztotta a környezetkárosodás megelőzésére a környezetkárosítás abbahagyására, illetve a kármentesítésre vonatkozó jogszabályban meghatározott kötelezettségeket, és ennek következtében a hitelező követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat.

A (4) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól a vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

Az (5) bekezdés szerint, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója (összevont, konszolidált éves beszámolója) külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladat ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése tehát meghatározza, hogy a vezetői felelősség megállapítása iránti keresetet kik, mely bíróság előtt és mely időtartam alatt terjeszthetik elő. A törvényi rendelkezés szerint a kereset előterjesztésére perbeli legitimációval a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló jogosult. Az elsőfokú eljárásban nem volt vitatott, hogy a felperes hitelezői igényét az adós felszámolási eljárásában a felszámoló nyilvántartásba vette és visszaigazolta, ezért a felperes a Cstv. 3. § (1) bekezdés cd) pontjára figyelemmel hitelezőnek minősül, ezért a kereset előterjesztésére jogosult volt. Az iratokból megállapíthatóan a felperes 2017. szeptember 07. napján előterjesztett keresetét határidőben nyújtotta be a felszámolást lefolytató, adós székhelye szerinti törvényszéken, figyelemmel arra, hogy az adóssal szembeni felszámolási eljárás befejezésére – annak közzétételére – 2017. szeptember 25. napján került sor. Ezért a felperes által előterjesztett kereseti kérelem érdemben vizsgálható volt.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően három tényállást jelöl meg, amely a vezetői felelősség megállapításának alapjául szolgálhat (a vezető magatartásával okozott adósi vagyonsökkenés, a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulása, valamint környezetkárosítással kapcsolatos kötelezettségek elmulasztása, megszegése). A felperes kereseti kérelmében ezek közül arra hivatkozott, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét (2015. december 31.) követően vezetői tevékenységét nem a hitelezők érdekeinek megfelelően látta el és

ezzel okozati összefüggésben a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítése megghiúsult.

A Cstv. fentebb ismertetett 33/A. § (1) bekezdése szerinti a felelősség megállapításához szükséges tényállási elemek közül a perben főszabályszerűen a felperesnek kell bizonyítani – figyelemmel a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtakra – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját, továbbá, hogy ezt követően vezetői tevékenységét nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a hitelezői igények teljes mértékű kielégítése megghiúsult. A fenti felelősség alapjául szolgáló törvényi tényállási elemek sikeres bizonyítását követően az alperes kimentheti magát a felelősség alól. Ehhez – a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerinti magatartást kellett bizonyítania, így azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után a hitelezői érdekeknek megfelelően járt el, így nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

A felperes azonban az elsőfokú eljárásban állította, hogy az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdésében írt iratátadási kötelezettségének, emiatt a perben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó.

Ez a törvényi rendelkezés a fentiekben ismertetett Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettséget fordítja meg. Ez esetben a felperesnek csupán állítania kell a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, és a hitelezők teljes kielégítésének megghiúsítását, ennek összecszerúságát is megjelölte, de az alperesnek kell bizonyítania – a felperes állításával szemben –, hogy nem következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az adósnál, vagy ha az bekövetkezett, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

Ezért a bizonyítási kötelezettség megfordulása miatt lényeges kérdés volt a perben, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazásához a feltételek fennállnak-e. Az iratokból megállapíthatóan az adós tevékenységzáró mérlege elkészült, ezzel a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kötelezettségét teljesítette. Azt azonban maga az alperes sem vitatta, hogy az adós könyvelésének alapbizonylatát a felszámolónak nem adta át. Ebből következően, miután a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja külön is nevesíti a tevékenységzáró mérlegen túl, összes iratának átadására vonatkozó kötelezettséget, valamint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése is ennek megfelelően az adós további iratai átadási kötelezettségének elmulasztásáról szól, ezért megállapítható, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt feltételek bekövetkeztek, azaz a perben a fenti törvényhely szerint a bizonyítási kötelezettség megfordult.

A perben irányadó adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 47. §-a szerint, az adózó az Art. 44. § (1) bekezdésben meghatározott iratokat az adóhatósághoz bejelentett helyen köteles őrizni, azokat köteles az adóhatóság felhívására 3 napon belül bemutatni. Az iratokat az adózónak az adómegállapításhoz való jog elkészüléséig kötelesek megőrizni.

Azt az alperes sem vitatta, hogy az adós iratait meg kell őrizni, ez a kötelezettség, mint vezető tisztségviselőt, őt terhelte. Az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az alperestől, mint az adós vezető tisztségviselőjétől - figyelemmel jogszabályban rögzített kötelezettségére is - fokozottan elvárható, hogy úgy gondoskodjon az adós iratainak őrizetéről, hogy azok bármikor rendelkezésre álljanak. Ennek nyilvánvalóan nem felel meg az az alperesi hivatkozás, hogy menthető okból neki nem felróhatóan nem rendelkezett az adós irataival, mert azt az irattározás helyén kidobták. Mindezek miatt a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó volt.

A felperes az elsőfokú eljárásban állította, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2015. december 31. napján következett be, az adós felszámolási eljárásába a (saját, valamint az önkormányzat által) bejelentett összes hitelezői igény (18.119.858,- Ft) kielégítése teljes mértékben meghiúsult.

A felperes a fentiekkel eleget tett - a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére figyelemmel – őt terhelő állítási kötelezettségnek. Ezt követően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be, vagy ha igen, vezetői feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

Az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésben nem vitatta a felperes által megjelölt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és annak kezdő időpontját sem. Megjegyzi az ítéletábra, hogy annak kezdő időpontja a felperes által keresetlevele mellékleteként csatolt zárómérlegből megállapítható. A tevékenységzáró mérleg szerint ugyanis az adós 2015. december 31. napján 5.813.000,- Ft összegű forgóeszközzel rendelkezett, amelyből 3.359.000,- Ft volt a készpénz, rövid lejáratú (egy éven belül esedékessé váló) kötelezettségei azonban 30.521.000,- Ft-ot tettek ki. Ebből következően az adós ebben az időpontban már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mert az adós tartozásai megfizetésére esedékességkor azért nem volt képes, mert nem volt elegendő pénzeszköze. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének képessége likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona – készpénzzé konvertálása (váltása) – esetén egyébként fedezetet nyújtanak a tartozások kielégítésére (BDT2013.3.47., ÍH2013.1/3.). Mindezekből tehát kétséget kizáróan megállapítható, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2015. december 31. napjára bekövetkezett.

Az alperes védekezése körében állította, hogy az adósnál vagyonsökkenés nem következett be. Az ítéletábra hangsúlyozza, hogy a felperes keresetében a vezetői felelősség alapjául nem az adósi vagyonsökkenést eredményező vezetői magatartásra alapuló tényállást jelölte meg, hanem azt, hogy a hitelezői igények teljes kielégítését az alperes meghiúsította, ennél fogva ennek az alperesi védekezésnek jelentősége nincs.

Az adós továbbá védekezése körében azt is állította, hogy a hitelezői érdekeknek megfelelő magatartást tanúsított. Ezzel kapcsolatban az ítéletábra az alábbiakat jegyzi meg.

Az adós keresetlevél mellékleteként csatolt tevékenység zárómérlegéből megállapíthatóan 2015. és 2016. évben is gazdálkodást folytatott, melyből 2015. évben 36.828.000,- Ft, 2016. évben 18.331.000,- Ft árbevételt, 2015. évben 248.000,- Ft, 2016-ban 1.856.000,- Ft egyéb bevételt ért el. Ezeket a bevételeket ugyanakkor 2015. évben 38.529.000,- Ft, míg 2016-ban 44.602.000,- Ft összegű ráfordítások (kiadások) terheltek. A kiadások alapbizonylatai azonban nem lelhetők fel. Az alperes ezen kiadások jogszerűségét, az alperes érdekében történő felhasználását csak ezen iratok csatolásával bizonyíthatta volna, melyre azonban az iratok hiánya miatt nem került sor. Ezért nem igazolt azon állítása, hogy a hitelezői érdekek figyelembe vételével járt el ügyvezetői tevékenysége során, és bevételei az adós gazdálkodó szervezet működésével összefüggésben kerültek felhasználásra.

A fentiekből megállapíthatóan az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntést hozott, amikor az alperes vezetői felelősségének fennálltát a Cstv. 33/A. §-a alapján megállapította.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1), 39. § (3) bekezdés c) pontja, 60. § (1) bekezdése és a

6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján.

A pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárásban felmerült jogtanácsosi munkadíjból álló eljárási költségét is, melyet az ítélőtábla az 1983. évi 3. tvr. 7. § (2) bekezdése, a 7/1983. (VIII.25.) IM rendelet 13. §-a és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

, 2018. június 21.

. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Béri András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró